ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 19. januára 2006 *

Vo veci C-240/03 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora, podané 28. mája 2003,

Comunità montana della Valnerina, v zastúpení: P. De Caterini, E. Cappelli a A. Bandini, avvocati, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

odvolateľka,

ďalší účastníci konania:

Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: C. Cattabriga a L. Visaggio, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci A. Dal Ferro, avvocato, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

* Jazyk konania: taliančina.

Talianska republika, v zastúpení: I. M. Braguglia, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci G. Aiello, avvocato dello Stato, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

vedľajší účastník v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory A. Rosas, sudcovia J. Malenovský, S. von Bahr, A. Borg Barthet a A. Ó Caoimh (spravodajca),

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 3. marca 2005,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojím odvolaním sa Comunità montana della Valnerina (ďalej len „CMV") domáha zrušenia rozsudku Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev z 13. marca 2003, Comunità montana della Valnerina/Komisia (T-340/00, Zb. s. II-811, ďalej len „napadnutý rozsudok"), a to v rozsahu, v akom Súd prvého stupňa uvedeným rozsudkom čiastočne zamieta jej žalobu smerujúcu k zrušeniu rozhodnutia Komisie

Európskych spoločenstiev K (2000) 2388 zo 14. augusta 2000, ktorým sa ruší finančná pomoc z Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF), sekcia „usmerňovanie", ktorá jej bola priznaná rozhodnutím Komisie K (93) 3182 z 10. novembra 1993 [*neoficiálny preklad*] (ďalej len „rozhodnutie o zrušení pomoci" a „rozhodnutie o priznaní pomoci"), v rámci pilotného a ukážkového projektu lesného, poľnohospodárskeho a potravinárskeho hospodárstva v horských okrajových oblastiach (ďalej len „projekt").

I — **Právny rámec**

2 Dňa 24. júna 1988 prijala Rada Európskych spoločenstiev nariadenie (EHS) č. 2052/88 o úlohách štrukturálnych fondov a ich účinnosti a o koordinácii ich činností navzájom, ako aj s činnosťami Európskej investičnej banky a ďalšími existujúcimi finančnými nástrojmi [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 185, s. 9).

3 Články 14 až 16 nariadenia Rady (EHS) č. 4253/88 z 19. decembra 1988, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá k nariadeniu č. 2052/88, pokiaľ ide o koordináciu medzi činnosťami rôznych štrukturálnych fondov na jednej strane a medzi činnosťami týchto fondov a Európskej investičnej banky a inými existujúcimi finančnými nástrojmi na druhej strane [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 374, s. 1), zmeneného a doplneného nariadením Rady (EHS) č. 2082/93 z 20. júla 1993 (Ú. v. ES L 193, s. 20, ďalej len „nariadenie č. 4253/88"), obsahujú ustanovenia týkajúce sa spracovania žiadostí o finančnú pomoc zo štrukturálnych fondov, podmienky nároku na túto finančnú pomoc a niektoré osobitné ustanovenia.

4 Nariadenie č. 4253/88 tiež obsahuje vo svojom článku 21 ustanovenia týkajúce sa vyplatenia uvedenej finančnej pomoci, v článku 23 ustanovenia týkajúce sa finančnej kontroly a v článku 24 ustanovenia o znížení, pozastavení a zrušení tejto pomoci.

5 V tejto súvislosti článok 24 tohto nariadenia stanovuje:

„1. Pokiaľ sa činnosť alebo opatrenie vykonáva tak, že poskytnutý finančný príspevok sa nejaví ani čiastočne, ani celkovo oprávnený, tak Komisia vykoná príslušnú kontrolu prípadu v rámci partnerstva a vyzve najmä členský štát alebo ním poverený úrad, aby sa k tomu vyjadril v rámci určenej lehoty.

2. Po tejto kontrole môže Komisia finančný príspevok na danú činnosť alebo opatrenie znížiť alebo pozastaviť, ak sa kontrolou potvrdí, že došlo k nezrovnalosti alebo podstatnej zmene povahy alebo podmienok realizácie činností alebo opatrení a táto zmena nebola Komisii predložená na schválenie.

3. Príspevky, ktoré neboli poskytnuté v súlade s právnou úpravou, sa musia vrátiť Komisii. Na nevrátené príspevky sa budú v súlade s finančnou úpravou a podľa vykonávacích ustanovení, ktoré prijme Komisia podľa postupov uvedených v kapitole VIII, uplatňovať úroky z omeškania.“ [*neoficiálny preklad*]

II — Skutkové okolnosti

6 Skutkové okolnosti, ako vyplývajú z bodov 7 až 30 napadnutého rozsudku, možno zhrnúť takto.

7 CMV zaslala Komisii žiadosť o pomoc Spoločenstva pre projekt v júni 1993.

8 Všeobecným cieľom projektu bolo podľa jeho popisu vytvorenie a pilotná ukážka dvoch lokalít lesného, poľnohospodárskeho a potravinárskeho hospodárstva, jednej prostredníctvom na území oblasti Valnerina (Taliansko) a druhej prostredníctvom združenia Route des senteurs (ďalej len „RDS") na území Drôme provençale (Francúzsko), aby sa tam zaviedla a rozvíjala popri obvyklých poľnohospodárskych činnostiach alternatívna hospodárska činnosť, akou je vidiecky turizmus.

9 Podľa článku 1 druhého odseku rozhodnutia o priznaní pomoci boli „zodpovednými subjektmi" za projekt CMV, ako aj RDS. Podľa článku 2 tohto rozhodnutia bola doba realizácie projektu stanovená na 30 mesiacov, a to od 1. októbra 1993 do 31. marca 1996. Podľa článku 3 prvého odseku uvedeného rozhodnutia boli celkové oprávnené náklady projektu 1 817 117 ecu a najvyšší príspevok Európskeho spoločenstva bol stanovený na 908 558 ecu. Podľa článku 5 tohto rozhodnutia bolo „rozhodnutie určené" tak CMV, ako aj RDS.

10 Príloha I rozhodnutia o poskytnutí pomoci obsahovala popis projektu. V bode 5 tejto prílohy bola CMV označená za „príjemcu" predmetnej finančnej pomoci a RDS za „ďalší subjekt zodpovedný za projekt". Bod 8 tej istej prílohy obsahoval finančný plán projektu s rozdelením nákladov, ktoré boli vyhradené na jednotlivé činnosti uvedeného projektu. Tieto činnosti a im zodpovedajúce náklady boli rozdelené do štyroch častí, pričom CMV a RDS mali uskutočniť všetky činnosti uvedené v dvoch z týchto štyroch častí.

11 Príloha II rozhodnutia o priznaní pomoci stanovila finančné podmienky týkajúce sa priznania finančnej pomoci. Osobitne v jej bode 1 uvádzala, že ak má príjemca uvedenej pomoci v úmysle podstatne zmeniť činnosti popísané v prílohe I, musí o tom dopredu informovať Komisiu a získať jej súhlas. V súlade s bodom 2 tejto prílohy II bol príjemca tejto pomoci povinný uskutočniť všetky činnosti uvedené v prílohe I rozhodnutia o priznaní pomoci. Ďalej bod 4 uvedenej prílohy II stanovoval, že finančná pomoc sa vyplatí priamo CMV ako jej príjemcovi, ktorá je povinná vyplatiť RDS jej pripadajúce sumy. Podľa bodu 5 tej istej prílohy bola Komisia oprávnená na účely overenia finančných údajov týkajúcich sa rôznych výdavkov nariadiť preverenie všetkých originálnych dokladov alebo ich úradne overených kópií a tento úkon vykonať bezprostredne na mieste alebo požadovať zaslanie dotknutých dokumentov. Podľa bodu 6 prílohy II rozhodnutia o priznaní pomoci bol uvedený príjemca povinný uchovávať k dispozícii Komisii, počas piatich rokov od dátumu uskutočnenia poslednej platby pochádzajúcej od Komisie, všetky originály dokumentov preukazujúcich uskutočnené výdavky. V súlade s bodom 7 tejto prílohy mohla Komisia príjemcu pomoci kedykoľvek požiadať, aby jej zaslal správy týkajúce sa stavu pokračovania prác a/alebo získaných technických výsledkov, a podľa bodu 8 uvedenej prílohy bol uvedený príjemca povinný poskytnúť Spoločenstvu k dispozícii výsledky získané pri realizácii projektu bez toho, že by malo dôjsť k dodatočným platbám.. Nakoniec bod 10 tejto prílohy II v podstate upresňoval, že ak nebola dodržaná jedna z podmienok uvedených v tejto prílohe II, alebo ak došlo k vykonaniu činností nestanovených v prílohe I, mohla Komisia predmetnú pomoc pozastaviť, znížiť alebo zrušiť a požadovať vrátenie vyplatených súm, pričom príjemca uvedenej pomoci bol v tomto prípade oprávnený sa k nemu najskôr — v lehote určenej Komisiou — vyjadriť.

12 V rokoch 1993 a 1995 Komisia vyplatila CMV dva preddavky zodpovedajúce približne 40 % a 30 % príspevku Spoločenstva na projekt. CMV následne vyplatila RDS sumy zodpovedajúce nákladom na činnosti projektu, ktoré mala uskutočniť RDS.

13 V decembri 1994 a v júni 1997 zaslala CMV v tomto poradí Komisii prvú správu o stave projektu a výdavkoch už vynaložených na každú z uvedených činností, ako aj záverečnú správu o uskutočnení projektu. V týchto správach CMV najmä prehlásila, že jednak disponovala dokladmi platieb zodpovedajúcich vynaloženým výdavkom a jednak, že činnosti, ktoré už boli realizované, boli v súlade s činnosťami popísanými v prílohe I rozhodnutia o priznaní pomoci.

14 Dňa 12. augusta 1997 Komisia oznámila CMV, že začala so všeobecnou technickou a účtovnou kontrolou všetkých projektov financovaných na základe článku 8 nariadenia Rady (EHS) č. 4256/88 z 19. decembra 1988, ktorým sa uplatňuje nariadenie č. 2052/88, pokiaľ ide o Európsky poľnohospodársky usmerňovací a záručný fond (EPUZF), sekcia „usmerňovanie" [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 374, s. 25), zmeneného a doplneného nariadením Rady (EHS) č. 2085/93 z 20. júla 1993 (Ú. v. ES L 193, s. 44), vrátane projektu. Komisia vyzvala CMV, aby jej v súlade s bodom 5 prílohy II rozhodnutia o priznaní pomoci predložila zoznam všetkých dokladov, ktorými sa v rámci realizácie projektu preukazujú oprávnené výdavky, ako aj overenú kópiu originálu každého z týchto dokladov.

15 Po prevzatí niektorých dokumentov od CMV jej Komisia listom zo 6. marca 1998 oznámila, že má v úmysle vykonať v súvislosti s realizáciou projektu kontrolu na mieste, ktorá sa v CMV uskutočnila následne v dňoch od 23. do 25. marca 1998 a neskôr v RDS od 4. do 6. mája 1998.

16 Listom z 22. marca 1999 Komisia oznámila CMV, že v súlade s článkom 24 nariadenia č. 4253/88 preskúmala finančnú spoluúčasť na projekte a keďže táto kontrola ukázala, že existujú určité skutočnosti, ktoré by mohli byť nezrovnalosťami, rozhodla sa začať konanie upravené v uvedenom článku 24 a v bode 10 prílohy II rozhodnutia o priznaní pomoci. V tomto liste, ktorého kópiu zaslala RDS, Komisia tieto jednotlivé skutočnosti upresnila, pričom špecifikovala, ktoré činnosti sa týkali CMV a ktoré RDS.

17 Rozhodnutím o zrušení pomoci zaslaným Talianskej republike, ako aj CMV, a doručeným CMV 21. augusta 2000 Komisia podľa článku 24 ods. 2 nariadenia č. 4253/88 zrušila pre projekt priznanú finančnú pomoc a žiadala CMV o vrátenie všetkých dovtedy vyplatených súm.

18 V deviatom odôvodnení rozhodnutia o zrušení pomoci Komisia uviedla niekoľko nezrovnalostí v zmysle článku 24 ods. 2 nariadenia č. 4253/88. Tieto nezrovnalosti sa týkali jednak činností realizovaných RDS a jednak činností náležiacich CMV.

19 Listami zo 14. septembra a 2. októbra 2000 žiadala CMV od RDS vrátenie súm, ktoré jej vyplatila na realizáciu projektu. Vo svojej odpovedi na túto žiadosť z 20. októbra 2000 RDS v podstate uviedla, že podľa nej je rozhodnutie o zrušení pomoci neoprávnené.

III — Konanie pred Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok

20 Návrhom doručeným do kancelárie Súdu prvého stupňa 7. novembra 2000 podala CMV žalobu o neplatnosť.

21 Na podporu svojej žaloby sa dovolávala štyroch žalobných dôvodov. Prvý sa zakladal na porušení zásad zákazu diskriminácie a proporcionality, keďže Komisia svoju žiadosť o vrátenie finančnej pomoci neobmedzila na sumy zodpovedajúce časti projektu, ktorú mala podľa rozhodnutia o priznaní pomoci uskutočniť CMV. Druhý žalobný dôvod sa zakladal na omyloch Komisie, ktorá konštatovala rôzne nezrovnalosti majúce vplyv na realizáciu časti projektu na náklady samotnej CMV, ako aj na porušení povinnosti odôvodnenia a práv na obhajobu. Tretí žalobný dôvod sa zakladal na porušení zásady proporcionality a článku 24 ods. 2 nariadenia č. 4253/88 v tom, že Komisia žiadala vrátenie celej uvedenej pomoci poskytnutej na realizáciu činností prostredníctvom CMV. Nakoniec štvrtým žalobným dôvodom sa odvolávala na zneužitie právomoci. CMV navrhovala Súdu prvého stupňa, aby rozhodnutie o zrušení pomoci zrušil a Komisiu zaviazal na náhradu trov konania.

22 Talianska republika vstúpila do konania pred Súdom prvého stupňa ako vedľajší účastník na podporu CMV.

23 Zo spisu pred Súdnym dvorom vyplýva, že počas konania pred Súdom prvého stupňa bolo proti RDS začaté konanie o likvidácii.

24 V napadnutom rozsudku Súd prvého stupňa zrušil rozhodnutie o zrušení pomoci v rozsahu, v akom Komisia neobmedzila svoju žiadosť o vrátenie finančnej pomoci na sumy zodpovedajúce časti projektu, ktorú mala podľa rozhodnutia o priznaní pomoci realizovať CMV sama.

25 Súd prvého stupňa v tejto súvislosti uviedol, že Komisia mala určite možnosť určiť taký hlavný zodpovedný subjekt, ktorý by bol v prípade nezrovnalosti povinný nahradiť všetky vyplatené sumy. Podľa Súdu prvého stupňa však bolo treba zohľadniť skutočnosť, že prípadný záväzok nahradiť finančnú pomoc môže mať pre dotknutých účastníkov závažné následky. Preto zásada právnej istoty vyžaduje, aby bolo právo, ktoré sa uplatní na vykonanie zmluvy, dostatočne jasné a presné, aby mohli dotknutí účastníci jednoznačne rozpoznať svoje práva a povinnosti a na základe nich prijať opatrenia, t.j. v kontexte prejednávaného prípadu sa pred priznaním uvedenej pomoci dohodnúť na vhodných nástrojoch súkromného práva, ktoré umožnia ochranu ich finančných záujmov jedného voči druhému. Rozhodnutie o priznaní pomoci však v tejto veci nevyjadrilo dostatočne jasne to, že by sa CMV mohla považovať za jediný zodpovedný subjekt v súvislosti s vrátením preddavkov. Z tohto dôvodu zakladala žiadosť o vrátenie všetkých vyplatených súm adresovaná CMV porušenie zásady proporcionality.

26 Súd prvého stupňa v ostatnej časti žalobu zamietol a účastníkov konania zaviazal na náhradu svojich vlastných trov konania. Vyhodnotil, že Komisia oprávnene spochybnila doklady týkajúce sa nákladov, ktoré predložila CMV, a preto bola oprávnená požadovať vrátenie časti preddavkov patriacich CMV.

IV — **Konanie pred Súdnym dvorom**

27 Dňa 28. mája 2003 podala CMV na Súdny dvor odvolanie.

28 Dňa 22. augusta 2003 podala Komisia vo svojom vyjadrení k odvolaniu vzájomné odvolanie.

29 Talianska republika v rámci odvolacieho konania pripomienky nepredložila.

V — **Návrhy hlavného odvolania a vzájomného odvolania**

30 CMV navrhuje, aby Súdny dvor:

— zrušil napadnutý rozsudok v rozsahu, v akom potvrdzuje rozhodnutie o zrušení pomoci, a spor s konečnou platnosťou zrušil v tom zmysle, že sa celé toto rozhodnutie zruší, a

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

31 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

— zamietol odvolanie CMV,

— na základe vzájomného odvolania, čiastočne zrušil napadnutý rozsudok, ktorý zrušuje rozhodnutie o zrušení pomoci „v tom rozsahu, v akom Komisia neobmedzila svoju žiadosť o vrátenie pomoci na sumy zodpovedajúce časti projektu, ktorú mala podľa rozhodnutia o priznaní pomoci realizovať sama [CMV]“, a

— zaviazal CMV na náhradu trov konania.

VI — **O odvolaní**

32 Vzájomné odvolanie je vhodné preskúmať pred skúmaním hlavného odvolania.

A — *O vzájomnom odvolaní*

33 Na podporu vzájomného odvolania sa Komisia dovoláva dvoch dôvodov.

1. O prvom dôvode vzájomného odvolania

a) Argumentácia účastníkov konania

34 Podľa Komisie Súd prvého stupňa nesprávne uplatnil zásadu proporcionality v tom, že Komisia podľa správneho výkladu rozhodnutia o priznaní pomoci nedisponovala

žiadnou diskrečnou právomocou. Komisia sa domnieva, že podľa tohto rozhodnutia bola „príjemcom" predmetnej pomoci CMV, pričom RDS bola jednoducho ďalším subjektom povereným na uskutočňovanie projektu. Uvedené rozhodnutie ukladá Komisii vymáhať za určitých okolností celú uvedenú pomoc len od CMV. Snaha vymáhať pomoc od RDS by teda bola protiprávna. Analýza rozhodnutia o priznaní pomoci, ktorou sa zaoberal Súd prvého stupňa, je nesprávna, pretože hoci tento súd skúmal určité ustanovenia tohto rozhodnutia, každé z nich analyzoval osobitne, pričom bol tieto ustanovenia tiež povinný skúmať v ich celku.

35 CMV sa domnieva, že znenie ustanovení prílohy II rozhodnutia o priznaní pomoci, či už sú posudzované jednotlivo alebo celkovo, nemôže dotknutým účastníkom ponúknuť jednoznačný a dostatočne jasný rámec ich povinností a zodpovedností. Navyše už vôbec nie je prípustné, aby bola Komisia uvedeným rozhodnutím o priznaní pomoci viazaná konať len voči CMV.

b) Posúdenie Súdnym dvorom

36 Ako Súd prvého stupňa správne uviedol v bode 52 napadnutého rozsudku, v prípade priznania finančnej pomoci pre projekt, ktorého realizácia spočíva na viacerých účastníkoch, platná právna úprava presnejšie neuvádza, ktorého z nich Komisia môže alebo musí žiadať o vrátenie uvedenej pomoci v prípade nezrovnalostí, ku ktorým dôjde pri uskutočňovaní takého projektu na strane jedného alebo viacerých z týchto účastníkov.

37 Za týchto okolností Súd prvého stupňa v bodoch 54 až 64 napadnutého rozsudku skúmal, či vzhľadom na závažné následky prípadnej povinnosti dotknutých účastníkov finančnú pomoc vrátiť boli ustanovenia rozhodnutia o priznaní pomoci a jeho príloh dostatočne jasné a presné, aby si CMV, ako starostlivý a obozretný hospodár, bola určite vedomá, že v prípade nezrovnalostí pri uskutočňovaní projektu, či už ich možno pripísať RDS alebo jej samotnej, bola CMV jediným účastníkom zodpovedným po finančnej stránke voči Spoločenstvu za celú priznanú pomoc.

38 Keďže pri posudzovaní práv a povinností každého z účastníkov vyplývajúcich z rozhodnutia o priznaní pomoci Súd prvého stupňa dôkladne preskúmal, či Komisia mohla na tomto základe žiadať o vrátenie predmetnej finančnej pomoci priznanej na činnosti realizované prostredníctvom CMV a RDS len CMV, tvrdenia, ktorými sa Komisia snaží preukázať, že jedno alebo iné z ustanovení rozhodnutia o priznaní pomoci vzal Súd prvého stupňa do úvahy len nedostatočne alebo oddelene, nemožno prijať.

39 Ako totiž generálna advokátka uviedla v bodoch 48 a 49 svojich návrhov, Súd prvého stupňa v bodoch 58 až 64 napadnutého rozsudku presvedčivo uvádza, že rozhodnutie o priznaní pomoci nie je celkovo dostatočne jasné a presné, aby mohlo finančnú zodpovednosť voči Spoločenstvu v prípade nezrovnalostí pri uskutočňovaní projektu uložiť len CMV. Z uvedených bodov jednak vyplýva, že Súd prvého stupňa posúdil všetky tvrdenia Komisie týkajúce sa výkladu rozhodnutia o priznaní pomoci dostatočne a jednak že v rozpore tvrdením Komisie preskúmal relevantné ustanovenia prílohy II rozhodnutia o priznaní pomoci v rámci celkového skúmania tohto rozhodnutia vrátane jeho príloh.

40 Vzhľadom na vyššie uvedené teda treba prvý dôvod vzájomného odvolania zamietnuť.

2. O druhom dôvode vzájomného odvolania

a) Argumentácia účastníkov konania

41 Komisia tvrdí, že Súd prvého stupňa tým že sankcionoval údajné porušenie zásady proporcionality, v skutočnosti cenzuroval údajné porušenie zásady právnej istoty, ku ktorému došlo pri prijímaní rozhodnutia o priznaní pomoci. Tak prekročil objektívne hranice sporu, ktorý mal rozhodnúť.

42 CMV tvrdí, že Súd prvého stupňa nemal nijak v úmysle cenzurovať rozhodnutie o priznaní pomoci.

b) Posúdenie Súdnym dvorom

43 Predovšetkým treba pripomenúť, že vzhľadom na to, že by súd Spoločenstva prekročil svoju právomoc, ak by rozhodol *ultra petita* (pozri rozsudky zo 14. decembra 1962, Meroni/Vysoký úrad, 46/59 a 47/59, Zb. s. 783, 801, ako aj z 28. júna 1972, Jamet/Komisia, 37/71, Zb. s. 483, bod 12), nemôže ísť výrok o zrušení nad rámec zrušenia navrhovaného žalobcom (rozsudok zo 14. septembra 1999, Komisia/AssiDomän Kraft Products a i., C-310/97 P, Zb. s. I-5363, bod 52).

44 Pritom z bodov 55 až 65 napadnutého rozsudku vyplýva, že sa Súd prvého stupňa obmedzil na preverenie toho, či je rozhodnutie o priznaní pomoci dostatočne jasné a presné, aby si CMV bola na základe neho určite vedomá, že v prípade nezrovnalostí pri uskutočňovaní projektu, či už ich možno pripísať RDS alebo jej samotnej, bola CMV jediným účastníkom zodpovedným po finančnej stránke voči Spoločenstvu za celú priznanú finančnú pomoc.

45 Tak v bode 65 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa uvádza, že rozhodnutie o zrušení pomoci, pokiaľ žiada vrátenie celej uvedenej pomoci len od CMV, nezávisle od hľadania skutočného a konkrétneho subjektu zodpovedného za vytýkané nezrovnalosti pri uskutočňovaní projektu, je neproporcionálnym opatrením vzhľadom na nepríjemnosti spôsobené CMV tým, že sa od nej žiadalo vrátenie celej pomoci.

46 Z toho vyplýva, že Súd prvého stupňa neskúmal zákonnosť rozhodnutia o priznaní pomoci, ale že uvedené rozhodnutie analyzoval z toho hľadiska, či bola Komisia oprávnená žiadať vrátenie celej predmetnej pomoci len od CMV. Týmto Súd prvého stupňa, v rozpore s tvrdením Komisie, neprekročil objektívne hranice sporu, ktorý mal rozhodnúť.

47 Vzhľadom na vyššie uvedené teda treba druhý dôvod vzájomného odvolania zamietnuť.

48 Preto treba vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy vzájomné odvolanie Komisie zamietnuť.

B — *O hlavnom odvolaní*

49 Na podporu svojho odvolania sa CMV dovoláva piatich dôvodov. V súlade so znením odvolania je prvý z nich založený na opomenutí rozhodnúť o žalobnom dôvode pred Súdom prvého stupňa. Druhý dôvod odvolania sa zakladá na porušení a nesprávnom uplatnení zásady proporcionality, ako aj skutočnej nelogickosti

napadnutého rozsudku. Tretí dôvod je založený na porušení a nesprávnom uplatnení článku 24 nariadenia č. 4253/88 a rozhodnutia o priznaní pomoci, ako aj na chýbajúcom odôvodnení a skutočnej nelogickosti uvedeného rozsudku. Štvrtý dôvod je založený na existencii procesných vád, ktoré ovplyvnili kontroly vykonané Komisiou, a na porušení práv na obhajobu v tomto bode. Nakoniec, piaty dôvod je založený na porušení a nesprávnom uplatnení článku 24 ods. 2 nariadenia č. 4253/88, ako aj porušení zásady proporcionality.

50 Na účely hlavného odvolania treba na prvom mieste skúmať tretí dôvod CMV. Na druhom mieste považuje Súdny dvor za vhodné skúmať spoločne prvý a druhý dôvod. Nakoniec bude potrebné oddelene preskúmať štvrtý a piaty dôvod.

1. O treťom dôvode hlavného odvolania

51 Vo svojom treťom dôvode CMV tvrdí, že Súd prvého stupňa sa pri skúmaní výhrad vznesených Komisiou proti CMV v rozhodnutí o zrušení pomoci oprel o nesprávny a príliš široký výklad článku 24 ods. 2 nariadenia č. 4253/88 tým, že nevzal do úvahy „stupňovitosť sankcie". Pri každej z týchto výhrad CMV vytýka Súdu prvého stupňa nesprávne odôvodnenie napadnutého rozsudku.

52 Komisia sa domnieva, že sa tvrdenia CMV na podporu tohto dôvodu týkajú posúdenia skutkového stavu, a teda sú neprípustné. V rozsahu, v akom sa CMV dovoláva nepomeru medzi uplatnenou sankciou a závažnosťou vytýkaných nezrovnalostí, sa Komisia domnieva, že táto výhrada patrí pod piaty dôvod hlavného odvolania.

53 Pokiaľ ide o skúmanie tvrdení CMV týkajúcich sa osobitných výhrad Komisie v rozhodnutí o zrušení pomoci, treba predovšetkým zdôrazniť, že Súdny dvor už odpoveďou na tvrdenie založené na stupňovitosti opatrení rozhodol, že článok 24 ods. 2 nariadenia č. 4253/88 oprávňuje Komisiu žiadať úplné zrušenie finančnej pomoci Spoločenstva, a že obmedzenie možnosti Komisie znížiť uvedenú pomoc len v pomere k výške, ktorej sa týkajú konštatované nezrovnalosti, by viedlo k podporovaniu podvodu zo strany žiadateľov o finančnú pomoc, ktorí by tak riskovali len stratu neoprávnených súm (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. januára 2002, Conserve Italia/Komisia, C-500/99 P, Zb. s. I-867, body 74, 88 a 89).

a) O tvrdeniach spojených s produkciou filmu spoločnosťou Romana Video

54 Deviate odôvodnenie šiesta zarážka rozhodnutia o zrušení pomoci znie:

„[CMV] priznala spoločnosti Romana Video sumu 98 255 000 [talianskych lír] (ITL) (50 672 ecu) na produkciu videofilmu v rámci tohto projektu, a ako sa vyjadrila, aj vyplatila. V čase kontroly (25. a 26. marca 1998) bolo treba vyplatiť ešte 49 000 000 ITL. [CMV] sa vyjadrila, že táto suma nebude vyplatená, keďže išlo o cenu za predaj práv na videofilm spoločnosti, ktorá ho vyrobila. [CMV] teda tvrdila, že jej vznikli výdavky, ktoré presahovali skutočné výdavky o 49 000 000 ITL." [*neoficiálny preklad*]

55 V bode 77 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa zdôraznil, že účelom priznanej finančnej pomoci bolo financovanie určitého percenta nákladov skutočne vynaložených dotknutými účastníkmi pri realizácii projektu.

56 V nasledujúcom bode Súd prvého stupňa pripomenul, že CMV nepochybne uzavrela zmluvu so spoločnosťou Romana Video, na základe ktorej túto spoločnosť poverila realizáciou filmu o Valnerine za sumu vyhradenú pre projekt, t. j. približne za 98 miliónov ITL, ale že uvedenej spoločnosti uhradila len sumu 49 miliónov ITL, keďže na základe tej istej zmluvy tejto istej spoločnosti predala práva na uvádzanie tohto produktu na trh za sumu 49 miliónov ITL.

57 Súd prvého stupňa v bode 79 napadnutého rozsudku uviedol, že CMV v skutočnosti na realizáciu tejto konkrétnej činnosti v rámci projektu vynaložila len skutočné náklady rovnajúce sa asi polovici výdavkov pripísaných projektu. Podľa uvedeného rozsudku sa totiž Komisia mohla platne domnievať, že z dôvodu súbežnosti transakcií a započítania uskutočneného medzi CMV a spoločnosťou Romana Video počas projektu, skôr než by mala CMV zisk z výsledku získaného vďaka tejto pomoci, vynaložila CMV v skutočnosti na realizáciu uvedenej akcie len sumu vyplývajúcu z tohto započítania.

58 Súd prvého stupňa v bodoch 80 a 81 napadnutého rozsudku uviedol, že na pripísanie výdavkov, ktoré CMV nakoniec na realizáciu projektu nevynaložila, k projektu sa mohlo hľadieť ako na nezrovnalosť v zmysle článku 24 nariadenia č. 4253/88.

59 CMV sa však domnieva, že bola oprávnená odpočítať celé predmetné náklady a následne práva na uvedený film predať.

60 Komisia naopak tvrdí, že každý príjemca pomoci Spoločenstva musí odôvodniť nahraditeľné náklady. CMV toto opomenula, pokiaľ ide o produkciu uvedeného filmu.

61 Predovšetkým si treba všimnúť, ako to tiež skonštatoval Súd prvého stupňa v bode 79 napadnutého rozsudku, že CMV sa právom domnieva, že ani nariadenie č. 4253/88, ani rozhodnutie o priznaní pomoci výslovne nezakazujú príjemcovi finančnej pomoci mať zisk z výsledkov dosiahnutých vďaka tejto pomoci.

62 Ako však zdôraznila generálna advokátka v bode 70 svojich návrhov, za dosiahnutý zisk, ktorý je možno pripísať vynaloženým nákladom, možno uznať iba skutočné hospodárske využitie za trhových podmienok, a nie iba predstieranú transakciu, ktorej jediným účelom je zvýšiť náklady.

63 Treba konštatovať, že otázka, či predaj práv na uvádzanie na trh predmetného filmu spoločnosti Romana Video bol skutočným predajom alebo fiktívnou transakciou, zakladá posúdenie skutkového stavu. Pritom z ustálenej judikatúry vyplýva, že len Súd prvého stupňa je oprávnený jednak konštatovať skutkové okolnosti, okrem prípadu, v ktorom by obsahová nepresnosť jeho konštatovaní vyplývala z jemu predloženého spisového materiálu, a jednak tieto skutkové okolnosti hodnotiť. Posúdenie skutkového stavu, s výnimkou prípadu sfalšovania predložených dôkazov, teda nie je právnou otázkou ako takou postúpenou na kontrolu Súdnemu dvoru (pozri najmä rozsudky z 11. februára 1999, Antillean Rice Mills a i./Komisia, C-390/95 P, Zb. s. I-769, bod 29, a z 15. júna 2000, Dorsch Consult/Rada a Komisia, C-237/98 P, Zb. s. I-4549, bod 35).

64 Z tohto hľadiska treba pripomenúť, že CMV sa nedovoláva sfalšovania skutkového stavu. Preto táto otázka nemôže podliehať kontrole Súdnym dvorom v rámci tohto odvolania.

65 Ako však uviedla generálna advokátka v bode 72 svojich návrhov, Súdny dvor môže hodnotiť, či Súd prvého stupňa porušil svoju povinnosť odôvodnenia. Tvrdenie CMV smeruje k preukázaniu toho, že odôvodnenie Súdu prvého stupňa je rozporuplné v tom, že tento súd pripúšťa možnosť dosiahnutia zisku z výsledkov dosiahnutých vďaka uvedenej pomoci, pričom však súhlasí s Komisiou, že predaj filmových práv by mal znížiť vynaložené náklady.

66 Z tohto hľadiska treba zdôrazniť, že Súd prvého stupňa v bode 79 napadnutého rozsudku dodáva, že Komisia mohla platne vyvodiť záver, že z dôvodu súbežnosti transakcií a uskutočneného započítania medzi CMV a spoločnosťou Romana Video počas samotného projektu CMV v skutočnosti za realizáciu filmu prostredníctvom tejto spoločnosti znášala len skutočné náklady zodpovedajúce asi polovici výdavkov pripísaných projektu.

67 Toto jasné a jednoznačné konštatovanie Súdu prvého stupňa je teda dostatočne odôvodnené. V rozpore s tvrdením CMV nevyplýva z existencie možnosti dovolenej obchodnej transakcie, že transakcia uskutočnená prostredníctvom CMV bola skutočne dovolená.

68 CMV tiež tvrdí, že sa Súd prvého stupňa dopustil v bode 81 napadnutého rozsudku omylu v hodnotení, že pripísanie nákladov, ktoré nezodpovedajú skutočnosti, treba považovať za závažné porušenie podmienok priznania predmetnej finančnej pomoci, ako aj povinnosti lojality, ktorá náleží príjemcovi takejto pomoci, čo možno následne považovať za nezrovnalosť podľa článku 24 nariadenia č. 4253/88. V tejto súvislosti CMV zdôrazňuje, že ustanovenia článku 3 druhého odseku rozhodnutia o priznaní pomoci citované v bode 76 napadnutého rozsudku stanovujú, že „v prípade že suma skutočne vynaložených nákladov vedie k zníženiu oprávnených výdavkov vzhľadom

na pôvodné odhady, pomoc sa primerane v čase úhrady zostatku zníži". Podľa CMV, aj keď boli náklady na film nižšie ako pôvodne stanovená suma, článok 24 nariadenia č. 4253/88 sa nepoužije, keďže sa táto celá situácia vo vyčerpávajúcej miere spravuje uvedenými ustanoveniami rozhodnutia o priznaní pomoci.

69 V tejto súvislosti treba skonštatovať, že v rozpore s tvrdením CMV samotná skutočnosť, že článok 3 druhý odsek rozhodnutia o priznaní pomoci stanovuje situácie, v ktorých sú skutočne vynaložené náklady nižšie ako pôvodné odhady, neznamená, že fiktívna transakcia, ktorej cieľom je zvýšiť náklady projektu, nie je nezrovnalosťou v zmysle článku 24 nariadenia č. 4253/88. Podľa základnej zásady upravujúcej pomoc Spoločenstva môže totiž Spoločenstvo, ako uviedla generálna advokátka v bode 77 svojich návrhov, prispieť iba na skutočne vynaložené výdavky (pozri v tomto zmysle, v oblasti účtovnej uzávierky, rozsudky zo 6. októbra 1993, Taliansko/Komisia, C-55/91, Zb. s. I-4813, bod 67; z 28. októbra 1999, Taliansko/Komisia, C-253/97, Zb. s. I-7529, bod 6; zo 7. októbra 2004, Španielsko/Komisia, C-153/01, Zb. s. I-9009, bod 66, a z 15. septembra 2005, Írsko/Komisia, C-199/03, Zb. s. I-8027, bod 26). Pripísanie výdavkov, ktoré v skutočnosti neboli vynaložené na jeho realizáciu, k projektu je závažným zásahom do tejto zásady a možno ho teda považovať za nezrovnalosť v zmysle článku 24 nariadenia č. 4253/88. Článok 3 druhý odsek rozhodnutia o priznaní pomoci stanovuje mechanizmus umožňujúci určiť výšku oprávnených výdavkov v prípade, že sa tieto ukážu nižšie ako pôvodné odhady, ale netýka sa situácie, v ktorej sa pripíšu náklady, ktoré neboli preukázané ako skutočné náklady.

70 Preto treba odmietnuť tvrdenia CMV týkajúce sa produkcie filmu spoločnosťou Romana Video.

b) O tvrdeniach týkajúcich sa personálnych nákladov

71 Deviate odôvodnenie siedma zarážka rozhodnutia o zrušení pomoci znie:

„[CMV] uplatňovala sumu 202 540 668 ITL (104 455 ecu) ako náklady súvisiace s výkonom práce piatich osôb, ktoré boli uplatnené pre časť projektu ‚turistické informácie'. Na tieto výdavky nepredložila [CMV] žiadne podklady (pracovné zmluvy, detailný popis uskutočnených činností)." [*neoficiálny preklad*]

72 Ďalej podľa deviateho odôvodnenia deviatej zarážky rozhodnutia o zrušení pomoci:

„[CMV] vypočítala sumu 152 340 512 ITL (78 566 ecu) na personálne náklady súvisiace s inými činnosťami než turistickými informáciami. Nepredložila nijaké podklady, ktoré by mohli dokázať, že skutočne došlo k poskytnutiu ich plnení a že bezprostredne súvisia s projektom." [*neoficiálny preklad*]

73 V tejto súvislosti Súd prvého stupňa v bode 89 napadnutého rozsudku zdôraznil, že bod 3 prílohy II rozhodnutia o priznaní pomoci stanovuje, že „personálne náklady... musia priamo zodpovedať uskutočneniu činnosti a musia byť tomu primerané". V bode 95 tohto rozsudku došiel Súd prvého stupňa k záveru, že Komisia správne dospela k názoru, že žalobca jej nepredložil žiadne dôkazy o tom, že v rámci projektu vypočítané personálne náklady súviseli s jeho realizáciou a boli primerané.

74 CMV sa domnieva, že predložila dostatočné dôkazy vo forme tabuliek s menami dotknutých osôb, odhadom času, ktorý venovali na tento projekt tieto osoby, ich mzdy, ako aj náklady, ktoré vyplynuli z uskutočnenia projektu. Oprávnenosť uvedených nákladov vyplýva už z toho, že projekt bol uskutočnený.

75 V tejto súvislosti sa Komisia odvoláva na bod 94 napadnutého rozsudku, podľa ktorého musí CMV okrem správneho faktického uskutočnenia projektu, ktorý Komisia schválila v rozhodnutí o priznaní pomoci, preukázať, že všetky prvky príspevku Spoločenstva zodpovedajú skutočnému poskytnutiu plnení nevyhnutných na uskutočnenie tohto projektu.

76 Na prvom mieste, ako bolo uvedené v bode 69 tohto rozsudku, Spoločenstvo môže prispieť len na skutočne vynaložené výdavky. Preto, aby Komisia mohla vykonávať kontrolnú právomoc, musia byť príjemcovia finančnej pomoci Spoločenstva schopní preukázať reálnosť nákladov pripísaných projektom, pre ktoré boli také pomoci priznané. Ako už rozhodol Súdny dvor, je preto poskytnutie spoľahlivých informácií žiadateľmi a príjemcami uvedených pomocí nevyhnutné pre riadne fungovanie systému kontroly a dôkazov, zavedeného na účely overenia, či podmienky na priznanie takýchto pomocí sú splnené (pozri uznesenie z 25. novembra 2004, Vela a Tecnagrind/Komisia, C-18/03 P, neuverejnené v Zbierke, bod 135).

77 Na druhom mieste, nemožno prijať tvrdenie CMV, že len samotná skutočnosť, že sa projekt uskutočnil, je odôvodnením predmetných nákladov. Súdny dvor totiž rozhodol, že opatrenia, ktorými sa zrušuje finančná pomoc, pričom táto sa vracia z dôvodu bezdôvodného obohatenia, stanovené v článku 24 nariadenia č. 4253/88 nie sú vyhradené len pre porušenia povinností ohrozujúce uskutočnenie dotknutého projektu alebo obsahujúce významnú zmenu ovplyvňujúcu povahu a samotnú existenciu tohto projektu (pozri v tomto zmysle uznesenie Vela a Tecnagrind/

Komisia, už citované, body 129 až 134). Preto Súd prvého stupňa v bode 94 napadnutého rozsudku právom rozhodol, že nemožno tvrdiť, že sankcie ustanovené v uvedenom ustanovení možno uplatniť len v jedinom prípade, v ktorom sa financovaná činnosť neuskutočnila vôbec alebo len sčasti.

78 Z predchádzajúceho vyplýva, že na odôvodnenie konkrétnej pomoci nestačí preukázať, že sa projekt uskutočnil. Príjemca pomoci je naopak povinný preukázať, že personálne náklady vynaložil v súlade s podmienkami stanovenými pre priznanie dotknutej pomoci.

79 Otázka, či sú doklady súvisiace s personálnymi nákladmi dostatočné vzhľadom na tieto požiadavky, však patrí do hodnotenia skutkového stavu, ktoré z dôvodov uvedených v bode 63 tohto rozsudku nemôže podliehať kontrole Súdnym dvorom v rámci odvolania.

80 Pokiaľ ide o dodržanie povinnosti odôvodnenia, postačí konštatovať, že Súd prvého stupňa v bodoch 91 až 93 napadnutého rozsudku uviedol, že doklady, ktoré poskytla CMV, nedostatočne preukazujú vzťah personálnych výdavkov s projektom, a ani neumožňujú posúdiť primeranosť týchto výdavkov. Také konštatovanie dostatočne právne uvádza dôvody, pre ktoré Súd prvého stupňa vyhodnotil, že personálne náklady neboli podložené dostatočnými dokladmi.

81 Preto treba tvrdenia CMV týkajúce sa personálnych nákladov odmietnuť.

c) O tvrdeniach týkajúcich sa všeobecných výdavkov

82 Deviate odôvodnenie desiata zarážka rozhodnutia o zrušení pomoci znie:

„[CMV] započítala v rámci projektu sumu 31 500 000 ITL (26 302 ecu) do všeobecných nákladov (prenajatie dvoch kancelárií, kúrenie, elektrina, voda a upratovanie). Tento výpočet nebol v žiadnom písomnom doklade preukázaný." [*neoficiálny preklad*]

83 V bode 105 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa v tejto súvislosti dodal, že Komisiou zistená nezrovnalosť predstavuje v súvislosti so všeobecnými nákladmi len náklady, ktoré sa vzťahujú na užívanie priestorov na účely projektu, ktoré CMV užívala už pred priznaním predmetnej pomoci. V bode 106 tohto rozsudku Súd prvého stupňa po tom, čo pripomenul, že účelom priznanej pomoci bolo financovanie určitého percenta nákladov skutočne vynaložených dotknutými účastníkmi na realizáciu projektu, skonštatoval, že aby sa vyhlo podvodným praktikám, Komisia smela vychádzať z toho, že všeobecné náklady, aké v tomto prípade vykázala CMV, sa v skutočnosti nevzťahovali na realizáciu projektu, ale boli výdavkami, ktoré musel príjemca znášať v každom prípade z dôvodu svojej obvyklej činnosti a nezávisle na realizácii tohto projektu. Preto Súd prvého stupňa v bode 107 uvedeného rozsudku rozhodol, že sa Komisia nedopustila omylu, keď sa domnievala, že pripísanie týchto nákladov bolo nezrovnalosťou v zmysle článku 24 nariadenia č. 4253/88.

84 CMV k tomuto bodu tvrdí, že sa Súd prvého stupňa obmedzil na prijatie predpokladu Komisie za svoj, zatiaľ čo mal požadovať preukázanie, že tieto náklady

vynaložené neboli. Podľa CMV body 106 a 107 napadnutého rozsudku znova ukazujú, že nezrovnalosti v zmysle článku 24 nariadenia č. 4253/88 môžu byť založené na jednoduchom podozrení Komisie.

85 Treba však konštatovať, že CMV neodôvodnila tak, ako bola povinná z dôvodov uvedených v bode 76 tohto rozsudku, že pripísané náklady súviseli s uskutočnením projektu a že boli primerané.

86 Povinnosť dodržiavať podmienky financovania uvedené v rozhodnutí o priznaní pomoci je z rovnakého dôvodu ako povinnosť faktického uskutočnenia dotknutého projektu jedným z podstatných záväzkov príjemcu pomoci, a tak podmieňuje priznanie finančnej pomoci Spoločenstva (pozri v tomto zmysle uznesenie Vela a Tecnagrind/Komisia, už citované, bod 135).

87 Z tohto vyplýva, že tým, že Súd prvého stupňa konštatoval, že sa Komisia môže domnievať, že predmetné všeobecné náklady sa v skutočnosti nevzťahovali na realizáciu projektu — čo je konštatovaním skutkového stavu, ktoré nemôže podliehať kontrole Súdnym dvorom v rámci tohto odvolania — , právom rozhodol, že pripísanie týchto nákladov je nezrovnalosťou v zmysle článku 24 nariadenia č. 4253/88.

88 Preto treba tvrdenia CMV týkajúce sa všeobecných nákladov odmietnuť.

d) O tvrdeniach týkajúcich sa nákladov za poradenstvo

89 V deviatom odôvodnení ôsmej zarážke rozhodnutia o zrušení pomoci Komisia uviedla:

„[CMV] v rámci projektu uplatňuje sumu 85 000 000 ITL (43 837 ecu) ako náklady za poradenstvo [poradenskej kancelárie] Mauro Brozzi e Associati SAS. K týmto výdavkom neboli predložené žiadne doklady, ktoré by mohli preukázať, že plnenia boli aj skutočne vykonané a akej povahy presne boli." [*neoficiálny preklad*]

90 V bode 117 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa konštatoval, že CMV nepreukázala, že sa Komisia dopustila omylu, keď usúdila, že predmetné náklady za poradenstvo neboli podložené dokladmi umožňujúcimi preukázať skutočné vykonanie a presnú povahu poskytnutých plnení. Z toho Súd prvého stupňa vyvodil, že Komisia tak právom konštatovala existenciu nezrovnalosti v zmysle článku 24 nariadenia č. 4253/88.

91 CMV sa dovoláva chýbajúceho odôvodnenia napadnutého rozsudku v tomto bode. Podľa nej zo zmluvy podpísanej medzi CMV a poradenskou kanceláriou Mauro Brozzi e Associati SAS vyplýva, že došlo nepochybne k poskytnutiu štyroch pätín stanovených služieb.

92 V tejto súvislosti treba konštatovať, že CMV Súdnemu dvoru nepredložila žiaden dôkaz o porušení povinnosti odôvodnenia. Pod zámienkou tvrdenia založeného na údajnom porušení tejto povinnosti totiž v podstate žiada nové posúdenie skutkového

stavu, na čo však Súdny dvor nie je v rámci odvolania príslušný z dôvodov uvedených v bode 63 tohto rozsudku.

93 Preto treba tvrdenia CMV týkajúce sa nákladov za poradenstvo odmietnuť.

e) O tvrdeniach týkajúcich sa zavlažovacieho systému

94 V deviatom odôvodnení jedenástej zarážke rozhodnutia o zrušení pomoci Komisia uviedla:

„V rámci činnosti ‚špalda a huba hľuzovka' boli [v rozhodnutí o priznaní pomoci] predpokladané investície vo výške 41 258 ecu na zlepšenie zavlažovacích systémov pri pestovaní huby hľuzovky. Tieto investície neboli zrealizované a Komisia k tomu nedostala žiadne vysvetlenia". [*neoficiálny preklad*]

95 V bodoch 126 až 129 napadnutého rozsudku v tejto súvislosti Súd prvého stupňa konštatoval, že CMV neposkytla doklady výdavkov zodpovedajúcich takýmto investíciám, a následne vyvodil záver, že Komisia sa nedopustila omylu, keď usúdila, že CMV nepreukázala skutočnú realizáciu týchto investícií.

96 CMV tvrdí, že Súd prvého stupňa nezohľadnil znalecký posudok vypracovaný na podporu jej žaloby. Ďalej Súd prvého stupňa jej nemohol vytýkať neschopnosť po niekoľkých rokoch odôvodniť náklady vynaložené na realizáciu núdzového zavlažovania tretími osobami počas rokov poznačených veľkým suchom.

97 Z bodu 129 napadnutého rozsudku vyplýva, že Súd prvého stupňa založil svoje hodnotenie v tejto súvislosti na závere, podľa ktorého „sa Komisia nedopustila omylu, keď sa domnievala, že [CMV] nepreukázala skutočnú realizáciu investícií stanovených v súvislosti so zavlažovacím systémom". Pritom, ako vyplýva z bodu 76 tohto rozsudku, oprávnenými sú len náklady považované za odôvodnené. Je zrejmé, že CMV neposkytla doklady zodpovedajúce týmto investíciám. Pokiaľ ide o údajnú zložitosť ich poskytnutia, treba poukázať na bod 6 prílohy II rozhodnutia o priznaní pomoci, podľa ktorého je príjemca dotknutej finančnej pomoci povinný uchovávať všetky doklady a dať ich k dispozícii Komisii. Ako právom uviedla generálna advokátka v bode 91 svojich návrhov, ak CMV nedisponovala potrebnými dokladmi, nemala si tieto náklady započítať.

98 Pokiaľ ide o znalecký posudok predložený Súdu prvého stupňa, z bodu 121 napadnutého rozsudku vyplýva, že sa týka len otázky, či sa mal pojem „zálohové zavlažovacie systémy" používaný v rámci tohto špecifického projektu chápať v zmysle, ktorý uviedla CMV pred Súdom prvého stupňa, a či boli zodpovedajúce náklady prispôsobené vzhľadom na ceny bežne používané pri intervenciách v rámci EPUZF-u. Pritom, ako uviedla generálna advokátka v bode 90 svojich návrhov, Súd prvého stupňa v bode 129 uvedeného rozsudku nerozhodol o otázke, ktoré opatrenia sa mali podľa rozhodnutia o priznaní pomoci vykonať.

99 Preto treba tvrdenia CMV týkajúce sa zavlažovacieho systému odmietnuť.

100 Vzhľadom na vyššie uvedené teda treba tretí dôvod hlavného odvolania zamietnuť.

2. O prvom a druhom dôvode hlavného odvolania

a) Argumentácia účastníkov konania

101 Zdá sa, že vo svojom prvom dôvode CMV tvrdí, že tým, že Súd prvého stupňa svoje skúmanie obmedzil na otázku, či bola Komisia oprávnená od nej žiadať vrátenie celej predmetnej finančnej pomoci, tento súd neposúdil riziko neproporcionálnosti a diskriminácie vyplývajúcej podľa nej zo skutočnosti, že jej boli „pripísané" nezrovnalosti eventuálne vykonané RDS, pričom CMV nebola schopná odpovedať na výhrady formulované voči RDS, a nezrovnalosti vytýkané CMV predstavovali sotva 29 % nákladov projektu.

102 Vo svojom druhom dôvode CMV tvrdí, že tým že Súd prvého stupňa pripustil neproporcionálnosť žiadosti o vrátenie celej uvedenej pomoci výlučne od CMV, mal rozhodnutie o zrušení pomoci zrušiť v celom rozsahu, a nielen čiastočne, a posúdiť jej postavenie *ex novo* výlučne vo svetle nezrovnalostí, ktoré boli vytýkané len jej.

103 Komisia sa domnieva, že prvý dôvod treba vyhlásiť za neprípustný, a to buď pre jeho nejasnosť, alebo pre nedostatok záujmu na strane CMV sa ho domáhať. Subsidiárne, za predpokladu, že by Súdny dvor posúdil prvý dôvod ako prípustný a dôvodný, žiada Komisia tento súd, aby sa vyslovil vo veci samej a argumentáciu CMV odmietol.

104 Pokiaľ ide o druhý dôvod, Komisia pripomína, že Súd prvého stupňa výslovne rozhodol o zákonnosti úplného zrušenia finančnej pomoci a obmedzil sa na rozdelenie povinnosti vrátenia pomoci iným spôsobom, aký bol stanovený v rozhodnutí o zrušení pomoci. V tejto súvislosti sa opiera o všeobecné zásady hospodárnosti konania a administratívy, čím tvrdí, že tomuto dôvodu chýba opodstatnenie, pretože v prípade úplného zrušenia uvedeného rozhodnutia by bolo potrebné prijať nové rozhodnutie, ktoré by v podstate prebralo obsah rozhodnutia o zrušení pomoci.

b) Posúdenie Súdnym dvorom

i) O prípustnosti prvého dôvodu hlavného odvolania

105 Pokiaľ ide o prípustnosť tohto dôvodu, treba najskôr pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry z článku 225 ES, článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora a článku 112 ods. 1 písm. c) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora vyplýva, že odvolanie musí uvádzať presným spôsobom napádané časti rozsudku, ktorého zrušenia sa domáha, ako aj právne tvrdenia, o ktoré sa tento návrh osobitne opiera (pozri najmä rozsudky zo 4. júla 2000, Bergaderm a Goupil/Komisia, C-352/98 P, Zb. s. I-5291, bod 34; z 8. januára 2002 Francúzsko/Monsanto a Komisia, C-248/99 P, Zb. s. I-1, bod 68, a zo 6. marca 2003, Interporc/Komisia, C-41/00 P, Zb. s. I-2125, bod 15).

106 Tak na základe týchto ustanovení nezodpovedá požiadavkám odôvodnenia odvolanie, ktoré sa obmedzuje na zopakovanie alebo doslovné citovanie žalobných dôvodov a tvrdení uvedených pred Súdom prvého stupňa vrátane tých, ktoré sa zakladali na skutočnostiach, ktoré tento súd výslovne odmietol (pozri najmä uznesenie z 25. marca 1998, FFSA a i./Komisia C-174/97 P, Zb. s. I-1303, bod 24,

a rozsudok Interporc/Komisia, už citovaný, bod 16). Také odvolanie je v skutočnosti jednoducho návrhom smerujúcim k opätovnému preskúmaniu žaloby podanej na Súd prvého stupňa, čo je vyňaté z právomoci Súdneho dvora (pozri uznesenie z 26. septembra 1994, X/Komisia, C-26/94 P, Zb. s. I-4379, bod 13, a rozsudok Bergaderm a Goupil/Komisia, už citovaný, bod 35).

107 Pokiaľ však žalobca spochybňuje výklad alebo uplatnenie práva Spoločenstva vykonané Súdom prvého stupňa, môžu sa právne otázky skúmané na prvom stupni nanovo v rámci odvolania prejednať (pozri rozsudok z 13. júla 2000, Salzgitter/Komisia, C-210/98 P, Zb. s. I-5843, bod 43). Ak totiž žalobca nemôže založiť svoje odvolanie na žalobných dôvodoch a tvrdeniach už použitých pred Súdom prvého stupňa, stráca odvolacie konanie čiastočne svoj zmysel (pozri najmä uznesenie z 10. mája 2001, FNAB a i./Rada C-345/00 P, Zb. s. I-3811, body 30 a 31, ako aj rozsudky zo 16. mája 2002, ARAP a i./Komisia, C-3291/99 P, Zb. s. I-4287, bod 49, a Interporc/Komisia, už citovaný, bod 17).

108 V tomto prípade Komisia tvrdí, že prvý dôvod odvolania je zjavne neprípustný na základe skutočnosti, že nezodpovedá minimálnym požiadavkám na jasnosť a presnosť. Podľa Komisie možno prvý dôvod odvolania vyložiť prinajmenšom dvomi odlišnými spôsobmi.

109 V tejto súvislosti treba jednak konštatovať, že celý prvý dôvod odvolania smeruje k spochybneniu posúdenia vykonaného Súdom prvého stupňa týkajúceho sa právnych otázok, ktoré mu boli predložené v rámci prvého žalobného dôvodu na prvom stupni, a jednak že CMV presne uvádza niektoré kritizované časti napadnutého rozsudku.

110 Je pravdou, že tvrdenia CMV na podporu svojho prvého dôvodu pred Súdnym dvorom vykazujú nejasnosti, ak sa posudzujú oddelene. No v spojení s druhým

dôvodom hlavného odvolania sú uvádzané tvrdenia dostatočne jasné na to, aby vyhoveli požiadavkám článku 225 ES, článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora a článku 112 ods. 1 písm. c) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

111 Zdá sa totiž, že týmito prvými dvomi dôvodmi CMV v podstate tvrdí, že dôvodom jej uloženej prísnej sankcie spočívajúcej v úplnom zrušení predmetnej finančnej pomoci boli nezrovnalosti pripísateľné RDS a že sa teda malo jednak zrušiť rozhodnutie o zrušení pomoci v celom jeho rozsahu, keďže jej bola neprávom pripísaná zodpovednosť za časti projektu, na ktorých realizáciu bola povinná RDS, a jednak že sa malo postavenie CMV posúdiť nanovo, výlučne vo svetle nezrovnalostí, ktoré boli vytýkané len jej.

112 CMV tak argumentuje v dvoch etapách: prvý dôvod smeruje k preukázaniu toho, že Súd prvého stupňa neposúdil možnosť, že jej bola uložená sankcia, ktorej prísnosť spočívala sčasti na nezrovnalostiach vytýkaných RDS, zatiaľ čo druhý dôvod smeruje k preukázaniu existencie neproporciálnosti medzi nezrovnalosťami jej vytýkanými na jednej strane a na druhej strane prísnosťou sankcie spočívajúcej v úplnom zrušení finančnej pomoci, založenej z väčšej časti na nezrovnalostiach vytýkaných RDS, ktoré sa týkali približne 70 % predmetných nákladov a ku ktorým sa CMV nemohla vyjadriť.

113 Následne nie je prvý dôvod hlavného odvolania neprípustný pre nedostatok jasnosti a presnosti.

114 Komisia tiež vo svojom vyjadrení tvrdí nedostatok záujmu na strane CMV dovolávať sa údajného opomenutia rozhodnúť o žalobnom dôvode vznesenom na prvom stupni, keďže Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku uvedený žalobný dôvod v podstate prijal, na základe čoho značne znížil výšku finančnej sankcie uloženej CMV.

115 K tomuto bodu postačí uviesť, že podľa výkladu, ktorý treba urobiť v súvislosti s prvým dôvodom odvolania a ktorý je uvedený v bodoch 111 a 112 tohto rozsudku, tento prvý dôvod v skutočnosti smeruje k zrušeniu celého rozhodnutia o zrušení pomoci a nielen jeho časti. Z toho v rozpore s tvrdením Komisie vyplýva, že CMV má záujem na vznesení tohto dôvodu.

116 Následne nie je námietka neprípustnosti založená na nedostatku záujmu CMV na vznesení prvého dôvodu hlavného odvolania dôvodná.

117 Za týchto okolností treba konštatovať, že keďže nie je dôvodná žiadna z uvádzaných námietok neprípustnosti prvého dôvodu hlavného odvolania, je tento dôvod prípustný.

ii) O dôvodnosti prvého a druhého dôvodu hlavného odvolania

118 Z písomných vyjadrení CMV vyplýva, že sa jej prvý a druhý dôvod, ktoré sú uvedené v bodoch 111 a 112 tohto rozsudku, zakladajú na predpoklade, že rozhodnutie, ktorým bolo od CMV žiadané vrátenie celej finančnej pomoci, bolo ovplyvnené nezrovnalosťami vytýkanými len RDS, takže napadnutým rozsudkom, ktorý nezrušil rozhodnutie o zrušení pomoci v celom jeho rozsahu, Súd prvého stupňa umožnil, aby zostali CMV neprávom pripísané nezrovnalosti vyplývajúce len zo zodpovednosti RDS.

119 Treba však konštatovať, že CMV prehliadla jednak odôvodnenie Súdu prvého stupňa, ako aj následky napadnutého rozsudku.

120 Predovšetkým treba totiž pripomenúť, že Súd prvého stupňa pri skúmaní prvého žalobného dôvodu vzneseného pred ním rozhodol, že vzhľadom na závažné dôsledky pre CMV vyplývajúce zo žiadosti o vrátenie celej predmetnej pomoci a na chýbajúcu jasnosť a presnosť rozhodnutia o priznaní pomoci Komisia tým, že žiadala o vrátenie celej uvedenej pomoci výlučne od CMV, porušila zásadu proporcionality. Nijak však v rámci svojho posúdenia uvedeného dôvodu resp. v nejakom inom bode napadnutého rozsudku neuviedol, že takáto žiadosť bola ovplyvnená správaním RDS.

121 Naopak Súd prvého stupňa pri skúmaní druhého žalobného dôvodu vzneseného pred ním, najmä v bodoch 80 až 81, 95 až 97, 107, 117 a 129 až 130 napadnutého rozsudku, osobitne uviedol, že každá z výhrad formulovaných proti CMV v rozhodnutí o zrušení pomoci bola nezrovnalosťou v zmysle článku 24 nariadenia č. 4253/88. Pritom sama CMV nikdy netvrdila, že by sa RDS na jednej z týchto nezrovnalostí podieľala.

122 Okrem toho v bodoch 142 až 149 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa právom zdôraznil, ako to vyplýva z bodov 53 a 77 tohto rozsudku, že vzhľadom na také nezrovnalosti bola Komisia oprávnená zrušiť dotknutú finančnú pomoc v rozsahu, v akom sa vzťahovala na časti projektu v zodpovednosti CMV.

123 Za týchto okolností a vzhľadom na zásadu hospodárnosti konania mohol Súd prvého stupňa rozhodnutie o zrušení pomoci zrušiť, len pokiaľ Komisia neobmedzila svoju žiadosť o vrátenie tejto pomoci na sumy zodpovedajúce časti projektu zverené CMV. V prípade zrušenia celého rozhodnutia o zrušení pomoci mala totiž Komisia prijať, vzhľadom na CMV, nové rozhodnutie, ktoré by v podstate prevzalo obsah rozhodnutia o zrušení pomoci týkajúci sa častí projektu v zodpovednosti CMV.

124 Nie je teda potrebné rozhodnúť o otázke, či sa CMV mohla vyjadriť k výhradám formulovaných proti RDS, keďže táto otázka nie je v žiadnom prípade, vzhľadom na posúdenie týchto dôvodov, relevantná. V ostatnej časti ide o posúdenie otázok skutkového stavu, čo z dôvodov uvedených v bode 63 tohto rozsudku nepatrí do právomoci Súdneho dvora v rámci odvolania.

125 Argumentáciu CMV teda možno len odmietnuť.

126 Vzhľadom na vyššie uvedené teda treba prvý a druhý dôvod hlavného odvolania zamietnuť.

3. O štvrtom dôvode hlavného odvolania

a) Argumentácia účastníkov konania

127 Vo svojom štvrtom dôvode CMV tvrdí, že Súd prvého stupňa pri skúmaní tretieho žalobného dôvodu vzneseného pred ním nesprávne vyložil argumentáciu založenú na porušení práv na obranu. Dodáva, že táto argumentácia sa netýkala všeobecnej možnosti odôvodnenia jej aktov, ale konkrétne spôsobu uskutočnenia prehliadky na mieste Komisiou. Konkrétne, o tomto kontrolnom úkone nebol vyhotovený protokol a pri jeho príležitosti nebol zostavený zoznam okopírovaných dokumentov. CMV v tejto súvislosti dodáva, že aby boli dodržané práva osoby, u ktorej sa vykonáva kontrola, má sa taký úkon vykonať kontradiktórnym spôsobom a má sa o ňom vypracovať podrobná správa.

128 Komisia uvádza, že jej kontrolóri neboli povinní spísať protokol na mieste a že v tomto prípade prebehla uvedená kontrola kontradiktórnym spôsobom. Podľa nej vo svetle týchto okolností Súd prvého stupňa konštatoval v bode 138 napadnutého rozsudku, že práva na obhajobu boli dodržané.

b) Posúdenie Súdnym dvorom

129 Ako Súd prvého stupňa zdôraznil v bode 136 napadnutého rozsudku, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že dodržiavanie práv na obhajobu v každom konaní vedenom proti osobe, ktoré môže viesť k aktu nepriaznivo zasahujúcemu do jej právneho postavenia, je základnou zásadou práva Spoločenstva, ktorú treba zabezpečiť, a to aj pri úplnom nedostatku procesnej právnej úpravy. Táto zásada vyžaduje, aby osoby, ktorým sú určené rozhodnutia, ktoré významným spôsobom ovplyvňujú ich záujmy, mohli užitočne vyjadriť svoje stanovisko (pozri napríklad rozsudky z 24. októbra 1996, Komisia/Lisrestal a i., C-32/95 P, Zb. s. I-5373, bod 21; z 21. septembra 2000, Mediocurso/Komisia C-462/98 P, Zb. s. I-7183, bod 36, a z 9. júna 2005, Španielsko/Komisia, C-287/02, Zb. s. I-5093, bod 37).

130 Treba skonštatovať, že ani zásada dodržiavania práva na obhajobu, ani nariadenie č. 4253/88 nevyžadujú, aby boli CMV pri prehliadke na mieste odovzdaný protokol alebo zoznam dokumentov okopírovaných pri príležitosti tejto kontroly, pokiaľ CMV mohla spochybniť, a v prípade potreby odmietnuť, vznesené výhrady Komisie po vykonaní uvedenej kontroly.

131 Preto Súd prvého stupňa právom, bez toho, aby zdôrazňoval spôsob vykonania uvedenej prehliadky, v bodoch 134 až 138 napadnutého rozsudku skúmal, či možnosť daná CMV vyjadriť sa pred prijatím napadnutého rozhodnutia spĺňa požiadavky zásady dodržiavania práv na obhajobu.

132 V bode 134 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa zdôraznil, že CMV poukázala na neexistenciu protokolu a pohovorov prostredníctvom pracovníkov Komisie, a osobitne na nedostatok zostavenia zoznamu dokumentov okopírovaných pri tejto príležitosti.

133 Súd prvého stupňa však v bodoch 137 a 138 napadnutého rozsudku usúdil, že Komisia dostatočne umožnila CMV preukázať riadny výkon činností stanovených v projekte, čo mala urobiť predložením dokladov, ktoré bola povinná poskytnúť v súlade s rozhodnutím o priznaní pomoci a ktoré mala dať k dispozícii Komisii.

134 Tento záver je hodnotením skutkového stavu, ktoré z dôvodov uvedených v bode 63 tohto rozsudku nemôže podliehať kontrole Súdnym dvorom v rámci odvolania.

135 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy teda treba štvrtý dôvod hlavného odvolania odmietnuť.

4. O piatom dôvode hlavného odvolania

a) Argumentácia účastníkov konania

136 Vo svojom piatom dôvode CMV tvrdí, že Súd prvého stupňa nesprávne uplatnil zásadu proporcionality, keď odmietol jej žalobný dôvod založený na existencii rozporu medzi povahou vytýkaných nezrovnalostí a skutočnosťou, že bol ohrozený cieľ financovania, na jednej strane a na druhej strane závažnosťou sankcie spočívajúcej v úplnom zrušení predmetnej finančnej pomoci.

137 Na podporu tohto dôvodu CMV tvrdí, že nebolo dokázané, že projektu pripísala neoprávnené výdavky. Ďalej podčiarkuje, že nemala podvodný úmysel a že neposkytla žiadnu nesprávnu informáciu. Nakoniec tvrdí, že jej možno vytýkať len to, že podrobne nezdôvodnila zamestnanie svojich vlastných technikov na účely projektu.

138 Komisia sa domnieva, že tento dôvod je neprípustný, keďže CMV nič nedodáva k argumentácii už použitej pred Súdom prvého stupňa. Vo veci samej Komisia subsidiárne tvrdí, že vzhľadom na skutkové okolnosti uvedené v napadnutom rozsudku je záver Súdu prvého stupňa v tomto bode v súlade s platnou judikatúrou.

b) Posúdenie Súdnym dvorom

139 Týmto dôvodom CMV spochybňuje výklad a uplatnenie zásady proporcionality vykonaný Súdom prvého stupňa. Preto je z dôvodov uvedených v bode 107 tohto rozsudku a v rozpore s tvrdením Komisie uvedený dôvod v štádiu odvolania prípustný.

140 Ako uviedla generálna advokátka v bode 97 svojich návrhov, z článku 24 nariadenia č. 4253/88, teda z ustanovenia, na ktorom je založené rozhodnutie o zrušení pomoci vyplýva, že Komisia nie je povinná požadovať vrátenie celej finančnej pomoci, ale disponuje diskrečnou právomocou rozhodnúť, či vôbec bude alebo nebude žiadať takéto vrátenie, a že v prípade potreby môže stanoviť pomernú časť, ktorú treba vrátiť (pozri tiež v tomto zmysle rozsudok, Írsko/Komisia, už citovaný, body 27 a 30).

Vzhľadom na zásadu proporcionality je Komisia povinná vykonávať túto diskrečnú právomoc tak, aby pomoci, ktorých vrátenie žiada, neboli v nepomere vzhľadom na vykonané nezrovnalosti.

141 V každom prípade však Komisia nie je povinná obmedziť sa na žiadanie vrátenia len tých pomocí, ktoré sú neoprávnené z dôvodu uvedených nezrovnalostí.

142 Naopak, aby sa zabezpečilo efektívne hospodárenie s pomocou Spoločenstva a zabránilo podvodným praktikám, môže byť žiadosť o vrátenie pomoci, ktorá je nezrovnalosťami ovplyvnená len čiastočne, oprávnená.

143 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že povinnosti, ktorých dodržiavanie má zásadný význam pre dobré fungovanie systému Spoločenstva, možno sankcionovať stratou práva vyplývajúceho z právnej úpravy Spoločenstva, akým je právo na poskytnutie pomoci (rozsudok z 12. októbra 1995, Cereol Italia C-104/94, Zb. s. I-2983, bod 24).

144 Súdny dvor tiež rozhodol, že pre dobré fungovanie systému umožňujúceho kontrolu vhodného využívania fondov Spoločenstva je nevyhnutné, aby žiadatelia o finančnú pomoc poskytovali Komisii spoľahlivé informácie, ktoré ju nemôžu uviesť do omylu. Jedine možnosť sankcionovať nezrovnalosti nie znížením tejto pomoci vo výške

zodpovedajúcej tejto nezrovnalosti, ale úplným zrušením uvedenej pomoci môže mať potrebný odradzujúci účinok v prospech efektívneho nakladania so zdrojmi EPUZF-u (rozsudok Conserve Italia/Komisia, už citovaný, body 100 a 101).

145 Ďalej z úvah uvedených v bode 77 tohto rozsudku vyplýva, že skutočnosť, že bol dosiahnutý cieľ sledovaný priznaným financovaním, sama osebe neznamená, že sankcia spočívajúca v úplnom zrušení finančnej pomoci je neproporcionálna.

146 Z toho vyplýva, že Súd prvého stupňa mohol bez toho, aby sa dopustil právneho omylu, rozhodnúť, že politika pomoci Spoločenstva odôvodňuje to, že pripisovanie nákladov podlieha prísnym formálnym podmienkam a že v tejto súvislosti zistené nezrovnalosti odôvodňujú žiadosť o vrátenie súm vyplatených na časť projektu spadajúcej do zodpovednosti CMV.

147 Je pravdou, že ako bolo zhrnuté v bode 137 tohto rozsudku, CMV tvrdí, že nebola dokázaná existencia neoprávnených výdavkov, že nemala podvodný úmysel a že jej možno vytýkať len neposkytnutie dostatočných dokladov.

148 V každom prípade sa tieto tvrdenia týkajú skutkového stavu. Keďže Súd prvého stupňa prihliadol, v celom ich rozsahu, na faktory vhodné na posúdenie proporcionálnej povahy úplného zrušenia predmetnej pomoci, sú tvrdenia CMV, ktoré sa snažia preukázať nedostatočné zohľadnenie Súdom prvého stupňa jedného z týchto faktorov, v rámci tohto odvolania neprípustné.

149 Aj za predpokladu, že by CMV mohla tvrdiť, že neposkytla nepresné informácie alebo že informácie nezatajila, možno na ňu hľadieť tak, akoby tvrdila, že vo svetle zásady proporcionality obsahuje nariadenie č. 4253/88 povinnosť Komisie preukázať akýkoľvek podvodný úmysel na jej strane, respektíve že táto zásada požaduje obmedziť možnosť úplného zrušenia finančnej pomoci výlučne pre prípad úmyselného porušenia finančných podmienok, nemožno také tvrdenia prijať.

150 Z judikatúry Súdneho dvora totiž vyplýva, že pojem nezrovnalosť v zmysle článku 24 ods. 2 nariadenia č. 4253/88 neobsahuje povinnosť Komisie preukázať akýkoľvek podvodný úmysel na strane príjemcu pomoci (pozri uznesenie zo 16. decembra 2004, APOL a AIPO/Komisia, C-222/03 P, neuverejnené v Zbierke, bod 58). Zásada proporcionality ani nevyžaduje obmedziť možnosť zrušenia finančnej pomoci len na prípady úmyselného porušenia finančných podmienok. Navyše obmedzením tejto možnosti len na prípady uvedeného úmyselného porušenia by vzniklo riziko podpory dopúšťania sa nezrovnalostí (pozri v tomto zmysle uznesenia z 22. marca 2004, Sgaravatti Mediterranea/Komisia C-455/02 P, neuverejnené v Zbierke, body 39 až 42, ako aj APOL a AIPO/Komisia, už citované, bod 59).

151 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba piaty dôvod hlavného odvolania odmietnuť.

152 Za týchto okolností treba rovnako ako vzájomné odvolanie, aj hlavné odvolanie zamietnuť.

VII — **O trovách**

153 Podľa článku 122 ods. 1 rokovacieho poriadku, ak odvolanie nie je dôvodné alebo ak je dôvodné a Súdny dvor sám rozhodne s konečnou platnosťou vo veci samej, potom rozhodne aj o trovách konania. Podľa článku 69 ods. 2 uvedeného rokovacieho poriadku uplatniteľného na konanie o odvolaní na základe článku 118 toho istého rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať CMV na náhradu trov konania a CMV nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať CMV na náhradu trov konania spojených s hlavným odvolaním. Keďže CMV navrhla zaviazať Komisiu na náhradu trov konania spojených so vzájomným odvolaním a Komisia nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania spojených so vzájomným odvolaním.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Odvolanie a vzájomné odvolanie sa zamietajú.**

2. **Comunità montana della Valnerina je povinná nahradiť trovy konania spojené s odvolaním.**

3. **Komisia Európskych spoločenstiev je povinná nahradiť trovy konania spojené so vzájomným odvolaním.**

Podpisy